

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 18. Rok: 2025 Číslo: 02.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Klopte a otvorí vám... (z myšlienok pápeža Františka)

Ježiša vnímame ako modliacu sa postavu. Ježiš sa modlí. V Lukášovom rozprávaní sa napríklad príbeh premenenia odvíja od momentu modlitby. Hovorí takto: „Ako sa modlil, zmenil sa vzhľad jeho tváre a jeho odev zažiaril belobou.“ (Lk 9, 29)

Avšak každý krok Ježišovho života je akoby podnietený vanutím Ducha, ktorý ho vedie v každom konaní.

Ježiš sa modlí pri krste v Jordáne, hovorí s Otcom pred tým, ako urobí tie najdôležitejšie rozhodnutia, častokrát sa uťahuje k modlitbe do samoty, prihovára sa za Petra, ktorý ho krátko nato zaprie...

Toto utešuje: vedieť, že Ježiš sa za nás modlí, modlí sa za mňa, za každého jedného z nás, aby naša viera neochabovala. A toto je pravda. „Ale otče,

ešte stále tak robí?“ Ešte stále, pred Otcom – Ježiš sa za mňa modlí. Každý z nás to môže povedať. A môžeme tiež povedať Ježišovi: „Ty sa za mňa modlíš, pokračuj v tom, lebo to veľmi potrebujem“. Takto, s odvahou.

Dokonca i smrť Mesiáša je ponorená do klímy modlitby, až tak, že hodiny utrpenia sa zdajú byť poznačené prekvapujúcim pokojom: Ježiš utešuje ženy, modlí sa tých, čo ho križujú, sľubuje raj kajúcemu lotrovi, vydychuje hovoriac: „Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha“ (Lk 23, 46).

Ako sa ukazuje, Ježišova modlitba tlmí agresívnejšie emócie, túžby po odvete a odškodnení, zmieruje človeka s jeho úhlavnou nepriateľkou, zmieruje ho s touto nepriateľkou, ktorou je smrť.

Opäť v Lukášovom evanjeliu nachádzame prosbu vyjadrenú jedným z jeho učeníkov, aby ich Ježiš sám naučil modliť sa. Hovorí takto: „*Pane, nauč nás modliť sa.*“ (Lk 11, 1). Videli ho, ako sa modlí. „*Nauč nás*“ – aj môžeme takto povedať Pánovi: „*Pane, ty sa za mňa modlíš, to viem, no nauč aj mňa modliť sa, aby som sa aj ja mohol modliť.*“

Z tejto prosby „*Pane, nauč nás modliť sa*“ sa rodí značne široká náuka, prostredníctvom ktorej Ježiš svojim vysvetľuje, s akými slovami a pocitmi sa majú obracať na Boha.

Zaiste, tieto tvrdenia nás uvádzajú do krízy, pretože mnohé naše modlitby, ako sa zdá, neprinášajú žiaden výsledok. Koľkokrát sme prosili a nedostali – všetci s tým máme skúsenosť – koľkokrát sme klopali a našli zatvorené dvere? Ježiš nám v týchto momentoch odporúča naliehať a nevzdávať sa. Modlitba vždy premieňa skutočnosť, vždy. Ak sa nemenia veci okolo nás, aspoň sa meníme my, mení sa naše srdce. Ježiš sľúbil dar Ducha Svätého každému mužovi či žene, čo sa modlí.

Môžeme si byť istí, že Boh odpovie. Jediná neistota sa týka času, ale

nepochybujeme, že on odpovie. Možno budeme musieť naliehať po celý život, no on odpovie. Sľúbil nám to: on nie je ako otec, ktorý dá hada namiesto ryby. Nič nie je istejšie: túžba po šťastí, ktorú všetci nosíme v srdci, sa jedného dňa naplní.

Ježiš hovorí: „*A Boh neobráni svojich vyvolených, čo k nemu volajú dňom i nocou, a bude k nim*

nevšímavý?“ (Lk 18, 7) Áno, vykoná spravodlivosť, vypočuje nás. Aký to len bude deň slávy a zmŕtvychvstania! Modliť sa je už odteraz víťazstvom nad osamelosťou a zúfalstvom.

Modliť sa. Modlitba mení skutočnosť. Buď zmení skutočnosti, alebo zmení naše srdce, no vždy mení, niečo premieňa. Modliť sa je už odteraz víťazstvom nad osamelosťou a zúfalstvom. Je to ako pozorovať každú čiastočku tvorstva, ako sa hýbe v dejinách, čoho dôvod neraz nedokážeme zachytiť. Avšak je v pohybe, je na pochode. V cieľi modlitby, v cieľi času, počas ktorého sa modlíme, v cieľi života, čo je tam? Je tam Otec, ktorý očakáva všetko a všetkých s rukami roztvorenými dokorán. Hľadáme na tohto Otca.

Jubilejný rok 2025

(prežívame pravidelný „Svätý rok“)

Začali sme rok 2025, v ktorom Cirkev sláviť pravidelný „Svätý rok“. Je to rok zmierenia, obrátenia, solidarity a oddanosti spravodlivosti v službe Bohu a svojim bratom a sestrám. Ponúka veriacim možnosť získať úplne odpustky pre seba alebo pre zosnulých. Okrem miestnych slávení a podujatí budú veriaci pozvaní k púti a k hrobom svätých apoštolov, aby čerpali z duchovného pokladu Cirkvi tým, že prejdú cez Sväté dvere a uctia si relikvie apoštolov Petra a Pavla uchovávané v rímskych bazilikách.

Na jubileum sa Cirkev pripravovala v roku 2024 s dôrazom na modlitbu, počúvanie Božieho slova a adoráciu.

Jubilejný rok je vyhlásený formou pápežskej buly, ktorá obsahuje potrebné pokyny pre jeho slávenie.

Jubilejné sväté roky v Cirkvi

Katolícka cirkev začala s tradíciou Svätého roka v roku 1300 za pontifikátu pápeža Bonifáca VIII., ktorý počítal so slávením jubilea každých sto rokov. Od roku 1475 sa slávenie „riadneho svätého roku“ začalo opakovať po 25 rokoch, aby ho mohla zažiť každá generácia. Doteraz bolo 26 riadnych svätých rokov. Naposledy to bol Jubilejný rok 2000.

Zvyk vyhlásiť „mimoriadny jubilejný rok“ siaha až do 16. storočia. V minulom storočí pápež Pius XI. vyhlásil Svätý rok

1933 pri príležitosti 1900. výročia vykúpenia, a v roku 1983 tak urobil Ján Pavol II. pri príležitosti 1950. výročia.

Katolícka cirkev pripisuje Jubilejnému roku duchovný význam v možnosti obnoviť vzťah s Bohom a blížnym. To znamená, že Svätý rok je vždy príležitosťou k prehĺbeniu viery a k životu s novým úsilím o vydávanie kresťanského svedectva.

Téma Jubilea 2025 znie: „**Pútnici nádeje**“. Pápež František vyzýva k obráteniu, ktoré sa má harmonicky spájať so sociálnym aspektom a tiež dbaním o životné prostredie: *„Keďže cítime, že sme všetci na zemi, na ktorú nás pán postavil, aby sme ju obrábali a starali sa o ňu (porov. Gn 2,15), nezabúdajme na tejto ceste rozjímať o kráse stvorenia a starať sa o náš spoločný domov. Kiež sa nadchádzajúci Jubilejný rok prežíva a slávi aj s týmto úmyslom.“*

Cesta k jubileu 2025 pôjde v šľapajach II. vatikánskeho koncilu a učenia pápežov. Pápež František vymenúva „základné etapy“, ktoré treba prejsť, *„aby Cirkev spoznala a ukázala, že je živá, že sa obnovuje a zdokonaľuje na ceste posväcovania.“* Teda *„ústredné postavenie Božieho slova, základu kresťanského zjavenia; obnovu liturgie ako výrazu univerzálneho kňazstva*

všetkých pokrstených; vedomie, že sme Božím ľuďom na ceste do nebeského Jeruzalema; potrebu zdieľať radosti a nádeje celého ľudstva a osobitne chudobných.“

Popis loga jubilejného roka

Logo zobrazuje štyri postavy, ktoré symbolicky predstavujú celé ľudstvo, prichádzajúce zo štyroch končín sveta. Objímajú sa navzájom na znak solidarity a bratstva, ktoré by mali spájať všetky národy. Postava stojaca vpredu sa drží kríža. Nie je to len znak viery, ktorú táto postava objíma, ale aj nádeje, ktorú nemožno nikdy opustiť, pretože nádej potrebujeme vždy a najmä vo chvíľach najväčšej núdze. Pod postavami sú rozbúrené vlny, ktoré symbolizujú skutočnosť, že životná púť neprebíha vždy hladko v pokojných vodách. Okolnosti každodenného života a udalosti v širšom svete si často vyžadujú väčšiu výzvu k nádeji. Preto by sme mali venovať osobitnú pozornosť spodnej časti kríža, ktorá sa rozširuje a nadobúda tvar kotvy, spustenej do rozbúrených vln. Kotva sa často používa ako symbol nádeje. V námorníckom žargóne „kotva nádeje“ označuje záložnú kotvu, ktorú používajú lode pri núdzovom manévrovaní na stabilizáciu lode počas búrok. Logo znázorňuje cestu pútnika nie ako individuálnu záležitosť, ale skôr ako niečo spoločné, čo sa

vyznačuje rastúcou dynamikou, ktorá vedie človeka stále bližšie ku krížu. Kríž zobrazený v logu nie je vôbec statický, ale je dynamický. Skláňa sa k ľudstvu, akoby mu chcel vyjsť v ústrety, nenecháva ho osamote, ale ponúka mu istotu svojej prítomnosti a istotu nádeje. V spodnej časti loga je napokon jasne znázornené zelenými písmenami motto jubilejného roku 2025: Pútnici nádeje.

Pre jubilejný rok je typické otvorenie svätých brán. Svätý rok sa začal otvorením Svätej brány Baziliky svätého Petra 24. decembra 2024.

V nasledujúcu nedeľu 29. decembra pápež otvoril Svätú bránu v Lateránskej Bazilike; 1. januára 2025 Svätú bránu v Bazilike Santa Maria Maggiore a 5. januára 2025 Svätú bránu v Bazilike svätého Pavla za hradbami. Tieto tri brány budú zatvorené pred nedeľou 28. decembra 2025. Jubileum sa skončí zatvorením Svätej brány v Bazilike svätého Petra 6. januára 2026.

Pápež František dúfa, že „*prvé znamenie nádeje*“ v Jubilejnom roku „*sa premietne do mieru pre svet, ktorý sa opäť ocitol ponorený do tragédie vojny*“. Taktiež pozýva pútnikov prichádzajúcich do Ríma, aby sa pomodlili v mariánskych svätyniach a vzývali ochranu Panny Márie, aby tak „*zakúsili blízkosť najláskavejšej z matiek, ktorá nikdy neopúšťa svoje deti*“.

Liturgický program

Liturgický program po 36. nedeli po Päťdesiatnici

od 27.01. do 02.02. 2025

Pondelok 27.01.	Prenesenie pozostatkov sv. Jána Zlatoústeho	06:30 sv. lit. (csl.) † Andrej, Mária
		18:00 sv. lit. (slov.) † Karol
Utorok 28.01.	Prep. otec Efrém Sýrsky	06:30 sv. lit. (csl.) † z rod. Čekanovej, Gogovej
		18:00 sv. lit. (slov.) * Mária
Streda 29.01.	Prenesenie pozostatkov svätého hieromučeníka Ignáca Bohonositel'a	06:30 sv. lit. (csl.) † Helena, František
		17:00 Veľká Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ladislav 2. † Peter
Štvrtok 30.01.	Traja svätí svätitelia Bazil Veľký, Gregor Teológ a Ján Zlatoústy	07:30 sv. lit. (csl.) * Viliam
		18:00 sv. lit. (slov.) * Alžbeta s rod.
Piatok 31.01.	Svätí divotvorcovia a nezištníci Kýros a Ján zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) * Mária
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ladislav, Anna, Ján 2. † Milan, Mária
Sobota 01.02.	Sv. mučeník Tryfón	07:00 sv. lit. (csl.) † Juraj, Anna, Mariana...
		17:15 Veľká Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) † Tomáš, Denisa, Tomáš
Nedeľa 02.02.	Nedeľa o Zachejovi Stretnutie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista hl. 4 požehnanie sviec, mirovanie	07:30 sv. lit. (slov.) * Ján, Mária, Sára
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * sr. služobnice z farnosti
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * Jana

Liturgický program

Liturgický program po Nedeli o Zachejovi

od 03.02. do 09.02. 2025

Pondelok 03.02.	Sv. spravodlivý Simeon Bohoprijemca a prorokyňa Anna	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Mária, Ján</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. <i>† Dana (panychída)</i> 2. <i>† Demeter, Alžbeta, Michal, Mária, Juraj</i>
Utorok 04.02.	Prep. otec Izidor Peluzijský	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Michal, Anna, Jozef...</i> 18:00 sv. lit. (slov.) <i>† Renáta, Jozef, Jozef...</i>
Streda 05.02.	Svätá mučenica Agáta	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Ján, Helena</i> 18:00 sv. lit. (slov.) <i>† Peter</i>
Štvrtok 06.02.	Sv. hieromučeník Silván a spoločníci	06:30 sv. lit. (csl.) <i>* Peter, Katarína, Jakub...</i> 18:00 sv. lit. (slov.) <i>† Jozef, Anna, Michal...</i>
Piatok 07.02.	Prepodobný otec Partenios, lampsacký biskup zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) <i>* SSR a NSI</i> 18:00 sv. lit. (slov.) <i>* SSR a NSI</i>
Sobota 08.02.	Sv. veľkomučeník Teodor Stratilat Sv. prorok Zachariáš	07:00 sv. lit. (csl.) <i>† Štefan</i> 17:15 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) <i>† Michal, Barbora, Milan...</i>
Nedeľa 09.02.	Nedeľa o mýtnikovi a farizejovi Sv. mučeník Nikefor hl. 5 Zbierka: Podporný fond	07:30 sv. lit. (slov.) <i>* Kristína</i> 09:00 sv. lit. (csl.) <i>* za farnosť</i> 11:00 sv. lit. (slov.) <i>* Matej</i> 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) <i>* Adriána</i>

Traja svätí svätitelia

(liturgický kalendár – 30. január)

Sviatok Troch svätých svätiteľov, veľkých veľkňazov Bazila Veľkého, Gregora Teológa a Jána Zlatoústeho patrí k najnovším sviatkom v byzantskom liturgickom kalendári. Veriaci ľud si týchto svätcov hlboko vážil a uctieval už za ich života.

Teologické spisy týchto troch znamenitých gréckych hierarchov mali smerodajný význam aj pre neskorších byzantských teológov

a mysliteľov, ktorí sa na nich odvolávali ako na všeobecne uznávané authority.

Traja hierarchovia boli síce veľmi rozdielnymi osobnosťami, boli dynamickí a priekopníci, s protichodnými charakterovými črtami, ale neustále boli oduševňovaní rovnakou horúcou túžbou po stretnutí s večným Bohom.

Na ustanovenie tohto sviatku dal podnet spor, ktorý vznikol v Carihrade v 11. storočí. Spor vznikol medzi učenými a zbožnými mužmi o tom, ktorý z týchto svätcov je pred Bohom väčší a pre Cirkev významnejší.

Spor sa podarilo ukončiť vďaka všeobecnému prijatiu návrhu básnika a učenca Jána Mavropoua, biskupa v Euchaite, aby konštantínopolská cirkev

zaviedla na 30. januára spoločný sviatok pre všetkých troch hierarchov.

Existuje však aj tradícia, že spor nakoniec vyriešili samotní svätitelia, ktorí sa zjavili biskupovi Jánovi z mesta Euchaiti, najprv jednotlivo a neskôr

spoločne, kedy mu aj povedali nasledujúce slová: „Pred Bohom sme si rovní. Hlásali sme mier a usilovali o jednotu kresťanstva. A teraz si prajeme pokoj medzi kresťanmi.“

Na dôkaz našej rovnosti pred Bohom nám ustanovíš v jeden deň spoločný sviatok. My na svojich ctiteľov budeme pamätať v príhovore pri Božom tróne.“

Takto sa od roku 1076 slávi tento sviatok v liturgickom roku. Bohoslužba sviatku ospevuje a oslavuje svätiteľov za ich vrúcnu lásku k Bohu a k blížnemu, pevnú vieru, význam pre Cirkev, veľké cnosti, Božiu múdrosť a príhovor.

Je zaujímavé, že aj samostatne majú títo svätci spomienku v liturgickom kalendári v mesiaci januári: Sv. Bazil Veľký 1. januára, sv. Gregor Teológ 25. januára, sv. Ján Zlatoústý – prenesenie jeho telesných ostatkov 27. januára (spomienka na tohto svätca v liturgickom kalendári je 13. novembra).

Stačí iba otvoriť oči

(príbeh pre potešenie duše)

Jeden starý muž sedával každý deň vo svojom hojdacom kresle. Pripútaný na toto jediné miesto si sľuboval, že sa odtiaľ nepohne, kým neuvidí Boha. Raz uvidel malé dievčatko na druhej strane ulice. Jej lopta sa zakotúlala do záhrady starého muža. Pribehla si po loptu, pozrela sa na muža a povedala: „Vidím Vás každý deň, hojdať sa v kresle a pozerat' do neznáma. Na čo stále hľadáte?"

Muž odvetil: „Ach moje drahé dieťa, si ešte príliš malá na to, aby si pochopila.“

„Možno“, súhlasilo dievčatko, „ale moja mama mi vždy hovorí, že keď mi niečo vrta v hlave, mám to povedať, že mi niekto poradí.“

„Milé dieťa, nie som si istý, či mi dokážeš pomôcť.“ Zamrmlal starý muž. „Možno, že to nedokážem, ale možno Vám pomôže už to, že Vás vypočujem.“ „Dobre, poviem Ti to: Hľadám Boha.“

„So všetkou úctou pán Starý muž, hojdáte sa dopredu a dozadu na svojom kresle a hľadáte Boha?“ - opýtala sa nedôverčivo.

„Áno, prečo nie? Pred smrťou potrebujem uveriť, že Boh naozaj existuje. Chcem, aby mi zoslal nejaké

znamenie.“ - odpovedal pokojne muž. „Znamenie?“ - zopakovalo dievčatko a pokračovalo: „Boh Vám predsa dáva znamenie zakaždým, keď sa nadýchnete, keď zacítite vôňu kvetov, keď počúvate spev vtákov, keď sa narodí dieťa, Boh Vám dáva znamenie keď sa smejete i plačete, keď cítite ako Vám z očí padajú slzy. Je to znamenie vo Vašom srdci, aby ste ľúbili a objímali.“

Boh Vám posielal svoje znamenie po vetre a po dúhe a po všetkých ročných obdobiach. Všetky znamenia sú tu a vy im stále neveríte? Boh je vo Vás i vo mne. Netreba ho hľadať, pretože je tu s nami po celý čas. Mama mi hovorí, že ak hľadám niečo veľké a neskutočné, iste som zabudla otvoriť oči, pretože uvidieť Boha znamená uvidieť jednoduché veci.“

Dievčatko podišlo k mužovi a položilo svoje detské rúčky na jeho srdce a ticho mu pošepkala: „Pane, Boh je tu a nie tam“ - a ukázala prstom na nebo - „hľadajte ho vo svojom srdci, zrkadle svojej duše.“

Pobrala sa preč, krížom cez ulicu a zakričala: „Mama mi vždy hovorí, ak hľadáš niečo úžasné a neskutočné, iste si zabudla otvoriť oči.“

